

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 20-21 квітня 2017 року)

**Суми
2017**

фактурність; в естетикі – іронічність, імпрессионістичність, асимволічність, багатомірність і метадискурсивність, непосредственність, асоціативність, екзистенціальність і, як би сказав, дзэн-буддистську медитативну созерцальність. Обнадієжить, що метафізический поворот в фотографії врят ли превратится в імпульс моди.

Література

1. Аксенов В. Метафізическая фотография А. А. Слюсарева: знаки и признаки (к постановке проблемы) / В. Аксенов // ФОТОЖУРНАЛ ХЭ. Електронний ресурс. Режим доступа: <http://photoelement.ru/analysis/slyusarev/slyusarev.html>
2. Лонги Р. От Чимабуэ до Моранди / Р. Лонги. – М.: Радуга, 1984. – 352 с.

ОБҐРУНТУВАННЯ МЕТОДА НАЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОГО ЦИКЛУ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ «МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

О. Ю. Щербина-Яковлева
*доктор філософських наук, професор кафедри ІПіСТ
Сумський державний університет*

Галузь знання «Менеджмент соціокультурної діяльності», що розвивається протягом останніх часів, вже не є поєднанням «малоформатних» напрямків розробки окремих дозвілєвих та просвітницьких технологій, у яких відображуються приватні інтереси дослідників. Відбувається все більш глибоке усвідомлення генеральної мети соціокультурної діяльності, яка полягає у задоволенні потреб вдосконалення індивіда, його пристосуванні до вимог суспільства та соціоекологічного середовища, формуючому впливі на соціальні та етнічні групи. На наш погляд, саме поглиблення віддзеркалення людино- та соціоформуючих запитів ідеології сталого розвитку сучасного суспільства є підґрунтям інтегруючих тенденцій у галузі, перетворення її на самостійний продуктивний напрям науково-дослідницької діяльності.

Водночас ця галузь знання поступово зазнає поступової диференціації. Вона вже не є тільки системою сформованих теоретичних наук, або, навпаки, сукупністю розрізнених технологій.

Зростає якість розробки відокремлених теорій загального та технологічно-прикладного плану. Система галузевого знання з менеджменту соціокультурної діяльності у наші дні набуває ознак єдиного виду знання в усьому комплексі наукових соціально-гуманітарних та культурологічних уявлень. В своїй пізнавально-дослідній та організаційно-формуючій діяльності вона успішно поєднує загальнотеоретичне знання з практичною впливовою роботою з соціумами, мікрогрупами та окремими особами.

У державному стандарті підготовки бакалаврів напряму і галузі знань 6.020106 «Менеджмент соціокультурної діяльності» теоретична підготовка забезпечується циклом дисциплін фахової спрямованості. Вихідними складовими фахового циклу є «Вступ до спеціальності», «Історія та теорія соціокультурної діяльності», «Теорія та історія культури», дисципліни технологічної орієнтованості тощо. Пошук та поглиблення методологічних, змістових, логічних, методичних зв'язків у процесі викладання цих навчальних дисциплін є провідним завданням професорсько-викладацького складу випускової кафедри.

Методологічні підходи до теоретико-понятійної розробки та викладання навчальних дисциплін професійного циклу віддзеркалюють їх змістові особливості, рівень розвитку методологічних уявлень та прикладних технологій сучасних соціально-гуманітарних наук і галузі знань «Менеджмент соціокультурної діяльності». Провідною засадою забезпечення внутрішньої єдності освітнього процесу є фахова культурологічна та соціально-організаційна орієнтованість. Засобами забезпечення підтримки фахової орієнтованості є декілька методологічних принципів:

- Принцип інтегративності. У освітньому процесі відбувається методологічне, змістове та концептуально-технологічне поєднання фундаментальних наукових теорій культурологічного, соціального, гуманітарного знання з провідними концепціями політології, правознавства, інноваційними технологічними підходами тощо;

- Принцип універсальності. Зміст дисциплін професійного циклу напряму і галузі знань «Менеджмент соціокультурної діяльності» відображує зв'язки та закономірності функціонування системи «людина-соціум-культура», які є характерними для різних типів її історичного, етнічного та географічного існування;

○ Принцип інноваційності. Теоретичне розкриття дисциплін професійного циклу та практична орієнтованість освітнього процесу спрямовані на формування креативного світовідношення фахівців з соціокультурної діяльності;

○ Принцип компаративності. Поглиблення уявлень про зв'язки та закономірності функціонування системи «людина-соціум-культура» вимагає порівняльної характеристики форм та змісту культурного розвитку, соціальної, індивідуальної життєдіяльності у різних історичних, етнокультурних, політичних та економічних типах суспільної організації;

○ Принцип загальної єдності та взаємозв'язку. Специфіка формування професійної свідомості фахівців з галузі знань «Менеджмент соціокультурної діяльності» вимагає акцентування детерміністських підходів. Життєдіяльність системи «людина-соціум-культура» є продуктом взаємодетермінуючих подій, внаслідок чого кожне інноваційне феноменальне утворення або процес в одному елементі системи вимагає дослідження змін інших елементів;

○ Принцип розвитку та синергійності. Єдність та взаємозв'язки людини та соціуму є неврівноваженими та нестабільними, внаслідок чого існування системи «людина-соціум-культура» пов'язане зі постійними змінюваннями, трансформаціями, непередбачуваними флуктуаціями та біфуркаціями, конструктивними та деструктивними оновленнями;

○ Принцип протиріччя. Протилежності політико-державних, соціально-групових, етнічних, професійних, демографічних, гендерних потреб та інтересів обумовлюють наповненість життєдіяльності системи «людина-соціум-культура» більш або менш загостреними ідейними та практичними зіткненнями суб'єктів соціокультурної діяльності, соціальних рухів, культурних течій тощо;

○ Припустимість використання в наукових дослідженнях методів і методик прикладних суспільствознавчих, культурологічних, людинознавчих наук (спостереження, опитування, панельні та лонгітюдні дослідження, вимірювальні експерименти, формуючі експерименти тощо);

○ Математизація методологічних підходів до вимірюваних феноменів та процесів у сфері життєдіяльності людини, соціального буття і культурного розвитку;

- Припустимість розробки спеціальних дослідницьких інструментів та комплексів інструментарію (діагностичний інструментарій, інструментарій для організації опитування, спостереження тощо);
- Припустимість обґрунтування та опрацювання спеціальних інноваційних (формуючих) проектів та технологій.

Література

1. Асаинова М. В. Профессиональная компетентность менеджера социально-культурной деятельности : учебное пособие для студентов высших учебных заведений / М. В. Асаинова. – Москва: Изд. дом МГУКИ, 2007. – 109 с.
2. Касаткина С. А. Основы профессиональной деятельности менеджера социокультурной сферы : учеб. пособие / С. А. Касаткина. – М. : МГУКИ, 2001. – 102 с.
3. Оленіна О. Ю. Концепція підготовки менеджерів соціокультурної діяльності в умовах формування суспільства знань / О. Ю. Оленіна // *Культура України*. – 2013. – Вип. 42(2). – С. 41 – 49. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ku_2013_42\(2\)__11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ku_2013_42(2)__11)

СИМВОЛИ ТА ОБЕРЕГИ В УКРАЇНСЬКІЙ ВИШИВЦІ: ІСТОРИЧНА ТЯГЛІСТЬ ВІД ЯЗИЧНИЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ

В. Опанасюк,
к. політ. н., доц., Сумський державний університет
Т. Шевченко,
студ. гр. КД-61, Сумський державний університет

У побуті українців вишивка зі стародавніх часів і до сьогодні залишається своєрідним атрибутом усіх народних свят, символом української культури. «Вишивка – це духовний символ українського народу, рідного краю, батьківської оселі, тепла материнських рук, це орнаментальна скарбниця колективного генію, в якій втілено чудеса народної вигадки, ... [вишивка] була оберегом, відображала культурні цінності та надбання українського народу протягом століть [1, 70]». Вишитий одяг готували як придане, а обрядові вишиті рушники використовували на весіллях як символ довгого та щасливого подружнього життя. Рушники з вишивкою передавали з покоління в покоління, ними оздоблювали ікони в